

Kotomaan katsaus

eli
pienlehtiarviot
Kivi Larmolan
tyyliin

Elämä on joskus yhtä hässäkkää, totesi taannoinen Semic Pressin mainos (siihen aikaan se tosiaan oli Seemiläinen Lehdistö, joka julkaisi karskien, periarjalaisten sotaurhojen ja puolijauhoisten valkoisten anglosaksilais-protestanttisten tyttösten seikkailuja) – ja tosi on niin. Arvosteltavaakin riittää niin, että osa lehdistä lykkääntyy auttamatta ensi numeroon. Minkäs teet... Saatoitte nähdä minut haahuamassa ympäri sarjakuvafestivaaleja arvostelulehtiä keräten. Silloin varmaankin kerroin lakeuksien kutsuvan urpaa kuerillaanne ja aikovani muuttaa. Sarjainfon pienlehdet lähetetään siis tästä lähtien osoitteella:

Kivi Larmola
Tuulivuorentie 4
61400 Ylistaro

Kommenttia otetaan edelleen vastaan sähköpostitse: kivi@kaapeli.fi

Meteorin automaattisarjakuvat

Meteorikahvilan tupakkiautomaattisarjakuvia pursuaa pienlehtiä niin, että heikompa hirvittää. Asian laita on tietysti ihan jees, semminkin, kun kyseisessä baarissa ei saa edes polttaa. Jos hengentuohteenne jostain syystä nyt jää arvostelematta, se johtuu vain siitä, että lehtiä on näin... kuten näette.

Melli Maikkula HUVITTAVIA SARJAKUVIA

♦ Monta pientä maailmaa mahtuu yhteen askolmoseen.

Kilpikonajuttu, Outo iltasatu, Eräs mies ja tietysti Kivikautinen tetris ovat ässää, oivaltavia ja hauskoja sellaisella tilsamaisella tavalla. Muu onkin enempi täytettä. Aika erittäin hyvät!

Kasper Strömman MIELUUMMIN SITÄ VOISARVEA SYÖ KUIN OTTAA TURPIINSA
Citron Frais 2000
Kspr@hotmail.com

♦ Vähän kuin sivusta kuuluttaja lauseita, joukossa muutama anekdootti. Irtopiirroksia välillä yhtenäistä juonta. Hauskana bonusena askissa oli istumapaikkalippu Helsinki-Turku-junaan. Se itse asiassa nivoi jutuja yhteen.

Tuntematon KUOLEMA KOLKUTTAA

♦ Tekijä on varmaankin aika nuori ja ilmaisussa on kyllä kehityskelpoisuutta, joten katsotaan, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Sarjakuvien piirtäminen on iloinen asia.

Jerker 1000 RENNY MCDAY

♦ Tekijä on varmaan vähän edel-

listä vanhempi. Jähkä vaikutteet laajenevat South Parkin ulkopuolelle, saa tästä vakavan kilpailijan Elanto-lehteen piirtävälle Timo Surkalle.

Eeva Nurminen HELMI

♦ No tässä on oikea otetta ja asiaa! Kerrottavaa on, eikä ilmaisu oteta liian vakavasti. Tarinoiden jakamisessa tilan puutteisiin on vielä kehittämissä varaa. Kaikki tarinat eivät suinkaan tarvitse vaaka-aanelosta, mutta se on pieni murhe sujuvan kerronnan rinnalla. Keep up the good work, sanoi opettajani Glen Vilppu aikoinaan, ja niin sanon minäkin.

Kati Närhi YSTÄVÄLLISIÄ ELÄINTARINOITA

♦ "Mustavalkoista" on ihan ässä. Yhtä kuvaa kierrätetään – taittoakin kulkee kehässä – ja vain puhekuplat vaihtuvat. Mukana myös modernin pop art -värinen pölyjälly. Lisää samaa!

Ville Ranta KALSARITARINA

♦ "Tuona asmana jouduin huomaamaan, että miehuuteni peruspilari oli päässyt huomasmatta huonoon kuntoon!" Onneksi seu-

LAATIKOIMANTOMAT PIENLEHDET Osa 1 maailmankaikkeuden pienet ihmeet

Hra. Kärme ja P-P Peis
PORK-FLAVOR2
kalervo@crosswinds.com

♦ Joskus on hyvä saada konkreettinen muistutus siitä, että pienlehti syntyy tosiaan helpoimmillaan seuraavasti: 1) Piirretään kylliksi materiaalia somistamaan kahdeksan sivua (yliääneistä luonnoksista voi askarrella kannet, ellei keksi rusia) 2) Otetaan sivuista kolme kaksipuolista vaaka-aanelosta, taitetaan keskeltä, nidotaan keskiselnäitojalla tai sanomalehden päällä 3) Myydään. Ja kaikkihan on tekijästä kiinni, näiden äijien siisti ja hauska jälki tekee nopeimmastakin läystäriestä oivan pikku ihmeen. Jubilatio!

KRISTUS ON OTTANUT RITOLAT RISTILTÄ.

raavalla sivulla paljastuu, että puhutaan vain alushousujen polvista. Samanlainen kierteily ja kaartelu jatkuu läpi kirjusen. Kerronta on sujuvaa joskin taiteellisen huolellonta. Oikeastaan sitä suurta oivallusta ja ideaa vaille selvää pässinlihaa.

Janne Kuusinen PETER NORTH
jkuusine@siba.fi

♦ Irtoloppusia, joista jotkin muodostavat yhdessä kokonaisuuden, toiset taas eivät. Jotkin oivalluksista ovat hauskoja (lähinnä sanaleikkijohdistelmät), toiset taas eivät. Norrtiaskias jäljittelevä ulkoasu on kiva, mutta siinäkin mielessä osuva, että pekkapohjolamainen tekninen näppäryys nostaa karvaista päätään – ei tosin piirrosasussa.

Kalle Kempainen PLOP
k.k.@ibox.fi

♦ Kehuin tätä jo kun kokoelma viimeksi ilmestyi – silloin tosin nimellä Apropoo. Kierrätys on hieno juttu, mutta remiksauksessa saisi muuttua muukin kuin kannet. Jos et jo ole lkenut tätä, voit kolikkosi käyttää huonomminkin ihmisen kokoisia havaintoja.

Hra. Pastori Kärme:
PASTORI KÄRMEEN KIRKKOVENE
kalervo@crosswinds.com

♦ Edellisen lehden arvostelua voi soveltaa seuraavasti: 1) näiden äijien – lämän äijän 2) 22 sivua 3) kuusi aanelosta. Oli muuten pikaisen hyvää. Useammastakin sivusta saisi hienon t-paitakuvan... ihan vinkkiä vain. Sovitaan hinta vaikka (musta paita, negatiivinen) "Isä Hectorin päärsäinen" takaa-jokuvasta tai kolmossivun krusifikista – siihen sopisi keskiaikaan "pornoiseksi" selkiään...

Anniina Heikkinen PARANORMAALIT ILMIOIT ILTASATU
mustaslipi@yahoo.com

♦ Lupaavaa jälkeä. Tyyliä juo ja draiva löytyy. Paranormaalit ilmiöt esittelee omaa kerrontaansa etsivän nuoren taitelijan uransa alussa, kun jälki vielä hakee muotoaan. Iltasadussa jälki on jo hioutunut ja eheytynyt. Kerronnassa on kauneutta ja lopussa, linnun avatessa silmänsä, myös positiivisuutta. Jäännä odottamaan, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Janne Lusua SAARI SUN
Janne Lusua, Välimäentie 281, 44300 Konnevesi
DarkestMind@www.com

Helmi K TÄTTÄHÄÄRÄN PÄIVÄKIRJASTA

♦ Kirsi Kunnaksen runot ovat Kirsi Kunnaksen runoja – joskus nerokkaita, usein hauskoja ja aina monikerroksisia. Niiden kuvittaminen niin, että ainoastaan päälimmäinen kerros piirretään ja jätetään tuulijolle kaikki se, mistä runossa oikeasti kerrotaan, on karhunpalvelus kaikkia asianosaisia kohtaan. Sanoja ei kannata pelätä, teksti on vahva ystävä siinä kuin kuvailkin. Onkoahan tekijä muuten kysynyt lupaa tekstin uusiokäyttöön?

Jyrki Heikkinen 10 VUOTTA SITTEEN

♦ Mielenkäntöinen ajatus, päähenkilö matkustaa unessa kapakkaan – eikä mihin tahansa kapakkaan, vaan Kemlin legendaariseen Ankkuriin (terveisiä vain kalkille tutuille siellä) – ja koettava lääkkeitä levottomia uniaan, kuin sommanbulisti ainakin. (Ha haa, vaikea sana viivyttää tältä lajiamasta jutun juonta liian varhain – nyt joudutte ostamaan joko tämän halvalla tai sanakirjan kalliilla... miten niin tiesitte, mitä se tarkoittaa? Sellilläkö sitten ambidekstrinen, neropati!) Jyrki Heikkinen piirtää kuin hän itse ja muutenkin tarina on hyvää, tuttua Heikkinen.

Juhana Salakari TÄYSVÄRITEOS TELEVISIOSTA
salakari@hotmail.com

♦ Televisioon voi suhtautua objektiivisesti nyt kun sen uutuudenviehätyks on kadonnut. Mutta kuinka on tietokoneen laita? Ollisivatko nämä näppärit "hyvä renki – huono isäntä" jutut paikallaan myös puhuttaessa siitä koneesta, jolla Salakari teoksensa työstä? Osaamista, rutiinia ja huumorin lahjaa on, mutta aina ei tarvitse ampua täydellä laudalla. Helmiiksi jäävät lopulta ne yksinkertaisimmat sivut kuten punaisia ja ruusua väriä vanhanaikaisesti hyödyntävä nimiölehti.

Mik KALLEN KUOLEMAT

♦ South Parkista olemme oppineet että se, jolla on huppu päällä, kuolee. Näin nytkin ja lukomatonta tavoin. Tekijä on varmaan aika nuori – kehityskelpoinen ainakin, kun aikaa ja innostusta vain riittää.

Katri Hakola NILKKOIHIN ASTI ULOTTUVAA RIVOUTTA

♦ Symboliikka vai hauska? Alykstä vai luontevaa? Tähdettä

♦ Hämmästyttävän tuottelias Lusua on jakanut tyyliin välillä tempoilevan kerrontansa kahteen erikokoiseen painotuotteeseen ja hyvä niin. Saari on silti oimittainen hybridi – kuin Sami A. Hymminen pirtämässä eläimäntasiaa – ja ikään kuin katkelma pidempää kokonaisuutta. Nyt alkaa kerronnan punainen lanka jo hämmäyttää. Jään odottamaan, millaiseksi Lusuan jälki aikaa myöten hioutuu. Myös Sun sisältää umpitutussa filosofioinnissaan vihjeen tulevasta – mutta olisiko ne runot sittenkin parempi kirjoittaa suomeksi?

Eri tekijöitä GRONK 3
Lasse Gronk c/o Petri Pelkonen,
Kymintie 30 as. 1, 15140 Lahti

♦ Tuhti paketti täynnään varsin keskenään erilaisia sarjakuvia sillä lailla kuin pienlehtiä on perinteisesti totuttu olevan. Lehden ainoa ulkomaankäännös, Antonio Biellan "Rauha maassa" ei oikein istu joukkoon. Tunne on sama kuin takavuotena NoNiin lehden julkaistussa "Omenapiirakan" – paitsi tietysti, että siihen veratessa lehden hyvät kotimaiset sarjat tuntuvat entisiäkin paremmilta, eikä niiden maidenkaan tarpeellisuutta tarvitse kyseenalaistaa. Paitsi!

kenties Pelkonen Pikku Prinssi -adaptaation. Etsipä arvosteluista, mitä sanoin Helmi K:n "Tättähäärän päiväkirjasta" -sovituksesta, niin ymmärrät mitä tarkoitan. Paitsi, että Pelkonen teki kyllä sovituksensa paljon paremmin.

Kari Sihvonen SOOSI
Kari Sihvonen, Kuohukuja 13D41,
01600 Vantaa
sihvis@hotmail.com

♦ Sihvonen osaa piirtää paremmin kuin kannen perusteella arvaisi. Jäljessä on hiven samaa jäykkyyttä kuin Bryan Talbotilla tai Kari T. Leppäsellä – tunnetta, että kuvat ovat hiottuja ja viilattuja kuvia, eivät luitten päälle kasatua lihaa, lihan päälle pingotettua nahkaa. Tunne korostuu, kun toisten tekemät käsikirjotukset ovat selkeästi piirrostyötä mitäänsanomattomampia EC-kauhukierätyksiä, tekstausta Mustanaamio-Helveticaa. Muuten en moittisi, mutta kun jälki on näin hyvää ja kaverissa on ainekasia ihan mihin vain – ja hei! Jälkeä ei tarvitse työstää umpeen viivavarjotuksella! Luota itseesi!

Timo AKTIVISTI 3000 AUSTRALIASSA

♦ Ilmeisen nuori piirtäjä on ymmärtänyt, ettei sarjakuvakerronta ole niin vakava asia (kuten ei olekaan) ja vaihtaa sujuvasti uuteen aiheeseen heti kun edellinen alkaa kyllästyttää. Lopputuloksena on hulvaton sekame telisoppa. Hyvä näin.

Ina Sohlberg (U)MPPI-NELLA

♦ Hyvä kertoja, hyvä tarina, miellyttävä kokonaisuus. Tykkäsin kovasti. Koulukiusatuksi saattaa joutua millä tekosyyllä tahansa, mutta älkää te lukijat, joita asia koskee, koskaan ajatelko, että kiusatuksi joutuminen olisi omaa syytänne! Sellaisia kiusatua, jotka näyttävät siitä välittävänsä – kaikille se on yhtä helvettää! Ystävien ostaminen ei myöskään johda mihinkään – ei kannettu vesi kiovossa pysy, sanotaan. Hyväksykää itsenne sellaisina kuin olette. Useimpia tuntemiani oikeasti mielenkiintoisia ihmisiä on kiusatua. Ehkä siitä on perua se sissu ja näytämisen tarve joka saa keksimään ja tekemään asioita pelkän tottelamisen sijasta.

R. Erönen ja M. Ängeslevä

JAMMA? 2

JAMMA? 3

JAMMA? 4

Jamma?, Välimäenkuja 2A3, 33430

Vuorentausta

♦ Tutustuin lehteen vasta kesällä, kun Kaltsu oli löytänyt jostain numeroita. Tekijöiden pöytäily on miellyttävää, vaikka ensivaikutelman (kannen tsävärit, paksurumat kannet) synnyttämään korkeisiin odotuksiin ei aivan päästäkään. Joka numerossa on joku ässä tarina, kuten ikkälkosen "Kuinka kissasta tehdään biologinen kello". Hauskaa, mukavaa eikä missään nimessä elämää suurempaa.

Otso Höglund KUODES MÖRKÖ

Mörkö/Otso Höglund, Poste Restante

33100 Tampere

maailmanloppua_p@hotmail.com

♦ Otson itsetutkistelu ja arjen dokumentointi jatkaa tuttua lataan. Tinkimätön rehellisyys ja todenmukainen tarinankerronta ovat sulaneet niin yhteen, että saumojia on vaikea löytää. Hyvä, Otso!

Christer Nuutinen KOLMAS MUUSA

Suuri Kurpitsa 2000

♦ Enpä muista, koska olisin viimeksi lukenut jotain näin häpeämättömän romanttista, kaunista ja pientä. Nyt puhutaan Suurista Tun-

teista, niin vahvasti, että sivuilta melkein kuuluu aynhautoja. Ja ainakin minä pysähdyin miettimään kallekka elämäni pahoja tekoja ja pyytämään anteeksi mielessäni - jos jokin voi olla näin ristillä, haurasta ja särkyvää, pitää olla varuillaari, ettei riko mitään. Onneksi tiedän, että Christer on myös aikuinen ja vahva ja tässä on vain hänen luonteensa toinen puoli. Sainpahan taas harvinaislaatuisen muistutuksen maailman viattomuudesta ja kauneudesta.

Hans Nissen

TOURETTE#0

kapteeniebola@peru.com

♦ Iltä-Sanomissa ilmestynyt Ilmapallomies toimii paremmin tällä tavalla yhteisen koottuna, kun lukijaa muistutetaan siitä vakio oletuksen muutoksesta, johon sarja perustuu. Sarja on myös Nissenin ehkäpä perustelluin, mikä ei ole pahasta. Enkä - huomio, Hans! - nyt tarkoituksella perustelulla olemassaolon oikeutuksen perustelua tms. metafysisistä ongelmaa, vaan yksinkertaisesti siitä, että tarinaa on pohjustettu selittävällä jaksolla, johon kaikki jatko perustuu. Seuraavana oleva nimetön kuusisivuinen onkin sitten vaikeampi pala. Tarinankuljetus

perustuu kuin unen logiikkaan. Loppuasetelma ei tunnu juontuvan tarinan alusta vaan jostain viereisestä universumista. Grafikka sen sijaan on tuttua perfektionistista. Laura Honkasalon käsikirjoittama Susimies ja sähkö on virkistävä poikkeus - jos viktoriaanisen kauhutarinan ulkoasu ja pikkukutyöjen mielen puoleiden yhdistelmä nyt voi virkistää. Jälki on joka tapauksessa komeaa ja kulkee unisonossa tekstin kanssa, vaikka perinteiset kerronnalliset ratkaisut on jälleen sivuuteltu. Vaikeaselkaisuus on viimeinkin vain pintaa.

Jäämme odottamaan helkkä, jolloin on ajankohtaista julkaista ratkaiseva teos, jonka valossa Nissenin tuotanto selittyi; välillä käsittämättömyys alkaa jo käydä hermöille. Kuitenkin on sanottava, että tämä on hienoin Nissen-julkaisu pitkään aikaan. Ja se on paljon se!

ANKKALINNAN PAMAUS

1/2000

Ankistit ry. 2000

timore@hotmail.com

♦ Ankkalinnan Pamaus on edelleenkin disneyana-diggarin laatu-lehti numero uno. Tässä Barks-erikoisnumerossa asia-artikkelit seuraavat toisiaan. Mukana on myös se pakollinen elämäkerta, joka lienee nuoremmille harrastajille uusia asioita ja muillekin hauskaa luettavaa. Samoilta teemoilta Juri Nummelin esittelee hivenen haun tuntuisesti Barksin aikamme suurena noir kirjailijana. Mestarin laajasta tuotannosta voi aspekteja ja näkökulmia hakea miltä kantilta tahansa. Hyvä ja asiallinen juttu tämäkin. Varsinaisen helmi kumminkin on katsaus Barksin animaatiouraan ja Barksin kierrätyksen animaatioissa.

Jenni Viitanen: SUKKAHOUSUT

♦ Pientä, ihmisenkokoista ja totta. Ei enempää eikä tarvitskään. Sujuvaa.

Olga Weckström TYHMÄSTÄ PIMPASTA KÄRSII KOKO PÄÄ

Kyösti ja Regina

♦ Piirrostyö on kärsimättä mutta tarinat parempia. Pelko HIV-positiiviseksi tulemisesta on varmaan tuttu monelle, samoin siitä seuraavat pakkomielteet. Kyösti ja Regina on huolimattomampi ja hajanaisempi, mutta vanhainkotiromanssi - ja kuinka jälkeiset siihen suhtautuvat - on verrattain tuore aihe. Jatkossa kannattaisi käyttää enemmän aikaa työn hiomiseen, kun kerran edellytyksiä tarinankerrontaan on.

AmebaArt ONNEA ETSIMÄSSÄ

♦ Hm, jonkinlainen sekava, croottinen eläin-saippuaoppera hyväksikäytöstä ja köpimisestä särkylääketehtaan johtajan ympärillä. Piirrosjälki on sujuvaa, dialogi samaten, mutta jotenkin tarina ei vielä nivoudu kokonaisuudeksi. Vähän kuin katsoisi jaksoja monisyisen sarjan keskivaiheilta ilman

niitä "tähän mennessä tapahtunut" -selityksiä. Palataan asiaan, jos kokonaisuudesta jonaikainen pääväntä syntyy selkeä pienlehti.

LAATIKOI- MATTOMAT PIENLEHDET

osa II
eepokset

Petri Pelkonen TUULISTA TEMMATTUJA

Petri Pelkonen, Aittapelkonk.
5B29, 15170 Lahti
Pyle@hotmail.com

♦ Ohhoh! Joskus olen epäillyt, ettei Pelkonen minimalismi johda mihinkään, että pölyjen, lintujen, matojen ja epämääräisten homulinkaltaisten olentojen kansoittama maailma täyttyisi tilaa tyhjällä. Ei ollut niin - tässä ripivirsikirjan kokoisessa ja näköisessä, nahkakantisessa opuksessa tarina saavat merkityksensä toistiaan ja alkavat toimia. Hyvä niin, ja syysateen nyt hakatessa ilkuunaa on tunnelmakin kohdallaan.

Sauli Sampo EKSISTENSSI

♦ Kuvasomittelultaan hienoa jälkeä, oivaltavaa mustan, valkoisen ja syyvyysuunnassa rakentamisen käyttöä. Olisipa juoni samaa tasoa Tieteis-nallekarhujen pähkälly polttoaineen kieltämisen ilmestymisestä unessa on luvalla sanoen vähän kepeinen kehys, mikä osaltaan selittää kärsimättömän puhtaaksi piirräntä-tarinassa ei oikein ole eväitä pitkäjänteisesti viimeisteltäväksi. Kannattaa keskittyä seuraavan tarinan kerrontaan.

Aura Ijäš VOI EI! NE OVAT TÄÄLLÄ

Tiuku
IKAROS/Jyrki Ijäš

Tehtaankatu 25B31, 00150 Helsinki

♦ Japanin ulkopuolella näkee harvoin niin puhtasoppista mangaa kuin "Voi ei! Ne ovat täällä!" -hyvässä ja pahassa. Piirros on täysin kilpailukykyistä ja juonet laukkaavat kuin kissat iltaravilla. Tarinoissa on sopivasti tieteislementtejä, fiksuja kissoja ja sopivan blankkoja päähenkilöitä samais-tumiskohteeksi nuorille lukijoille, jshka he tämän löytävät! Sillä ongelma on, että meillä suosituin manga laji, tämä sarmaton pikkukutyöjen manga, on keräilijöiden ja harrastajien yksityisomaisuutta, kunnes kauan kaivattu läpimurto-pienelle kielialueellemme koittaa. Mitään sellaista pulmaa, jota ei alkuperäisissä esikuvissa ole, ei ole Ijäšelläkään. Vaan kun Japanin megakustantamot saavat työnäyteltä siihen tahtiin kuin saavat, ei juuri kannata haaveilla läpimurrosta Japanissa japanilaispiirittäjien omin ase-in -enemmän odotetaan mangan väistämättömyyden läpimurtoa täällä, ja iloitaan, että meillä on valmis piirtäjä siihen joukkoon.

"Tiuku" on pikku vihko, johon on koottu Ijäksen Iltä-Sanomissa ilmestyneet kissastripit Kivoja (positiivisesti sanottuna, ilman mitään vähätelyä) ja olkeita havaintoja kissojen käytöksestä. Pientä, mukavaa ja totta.